

Kevadine jää ei praksu!

Reili Kull
Põhja päästkeskuse
ennetusbüroo juhataja

Meie kevadised jääolud on pidevas muutumises. Ilusad ilmad meelitavad inimesi rohkem looduses, sealhulgas veekogudel viibima, olgu siis eesmärgiks kalastus, meelelahutus või lihtsalt soov vältida ringimineku ja kasutada otseteed üle jää. Kevadine jää aga ei hoiata inimest praksumisega, sest jääkristallid ei ole omavahel enam seotud ning soe kevadpäike sulatab jää ohtlikult auklikuks.

Vaatamata sellele, et öösel on veel miinusekraadid, muudab päevane päike jää paksust ja vastupidavust vaid tundidega. Esimesena hakkavad sulajäele alla andma niigi nõrgad ja raskemini jääuvad kohad, näiteks paadisildade tugipostid, roostik, vette langenud puude võrade ümbrus, kiirevoolulised ko-

had jõgedes ning suubumiskohad. Seetõttu tuleks veekogu visuaalselt hinnata, panna tähele kasvõi juba jää värvust. Tumedad kohad reedavad nõrka jää, samuti võib seal olla vesi juba jää peal ja sellisele jääle minna on väga ohtlik.

Vee- ja jääohutusest on oluline rääkida ka kodus!

Põhja päästkeskuse ennetusbüroo koolitab sel aastal ligi 5000 1. klassi last veeohutuse teemal. Kindlasti on aga ühest 45 minutit kestvast loengust vähe ning kõik see, mis puudutab jää viibimist, selle ohutust ja jää paksuse hindamist, vajab arutamist ka kodus.

Peale rääkimise on tähtis lastele ka oma käitumisega eeskujuks olla. Päästeamet on loonud kaardirakenduse, kus igaüks saab enne jääle minekut kontrollida, kas jää on piisavalt kandev.

Jää peaks olema vähemalt 10 cm paks ning kaardil märgitakse sellised veekogud roheline tähisega. Kaart on

mõeldud selleks, et anda inimestele infot jääolude kohta siseveekogudel ja juhtida tähelepanu nende muutumisega seotud ohtudele. Siinjuures pane me aga kõigile südamele, et päästjate hinnang jää paksusele ei taga automaatselt teie turvalisust. Ohutuse eest vastutab iga jääle mineja ikka ise ning konkreetses kohas peab ta jää kandvuses ise veendumata.

Kuidas tagada enda ohutus jääl?

Päästeamet juhiv tähelepanu ka sellele, et juba jääl olles peab inimese hindama ümbritsevat jää- ja ilmaolust. Soovitavalt peaks selga panema tuulekindlad riided ning hindama ka valitsevat tuuleindeksit. Jääle minekust teavita oma lähedasi ning võimalusel mine sinna kellegagi koos. Kuidas aga käituda siis, kui peaks juhtuma halvim ning kukud läbi jää? Selleks tuleb silmas pidada järgmisi näpunäiteid.

- Püüa jääda rahulikuks. Oluline on taastada rahulik hingamine ning esialgselt šokist kiiresti üle saada.
- Anna endast valjuhäälselt märku.
- Sisse kukkununa katsu võimalikult kiiresti august välja saada. Inimene ei pea külmas vees kaua vastu! Näiteks täiskasvanud mees peab külmas vees vastu ligi 10 minutit.
- Enda ohutuse tagamiseks kanna jääle minnes alati endaga kaasas jäänaaskleid. Nende abiga saad end jääle tagasi tõmmata. Jäänaelu kantakse alati riiete peal, nõoriga kaelas.
- Pääsenud august, rooma sellest eemale ning lahku jäält tulnud teed.
- Leia soe koht ning võimalusel vaheta märjad riided kuivade vastu.

Jääolude kaart ja rohkem infot jääohutuse kohta leiad aadressilt <https://veeohutus.ee/talv>.

Tallinnas algas taotluste vastuvõtt elukohajärgse kooli määramiseks

Esimeste klasside õpilastele elukohajärgse kooli määramise taotlusi saab Tallinna haridusametile esitada 1.–15. märtsini.

Taotlusi saavad 1.–15. märtsini esitada Eesti Rahvastikuregistri (RR) andmetel Tallinnas elavad isikud. Kõige mugavam on taotlust esitada eKoolis. Kui seda võimalust ei ole, võib tuua Tallinna haridusametisse (Estonia pst 5a, 3. korrus) pabertaotluse. Taotlusevormid on nii eKoolis kui ka haridusameti kodulehel avatud 1. märtsist.

Koolide määramisel arvestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning Tallinna linnas kehtiva korra alusel eelkõige elukoha lähedust koolile ja õdede-vendade õppimist samas koolis, võimalusel ka vanemate soove. Kui lapsevanemad ei ole taotlust esitanud, määratakse elukohajärgne kool RRI andmete alusel.

Lastevanematel, kelle lapsed on 1. märtsiks saanud koolikoha ülelinnalise vastuvõtuga koolis, ei ole vaja enam taotlust esitada. Erivajadustega laste koolides – Lasnamäe põhikoolis, Ristiku põhikoolis, Tallinna Heleni koolis, Tallinna Laagna lasteaed-põhikoolis, Tallinna Tondi põhikoolis ja Tallinna Kadaka põhikoolis – saab õppima asuda SA Innove koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

Kogu esimesse klassi astumisega seotud info leiab Tallinna haridusameti kodulehelt www.tallinn.ee/haridus rubriigist «Leia kiiresti» > «Esimesse klassi 2019».

Kõikide Tallinna koolide kontaktid leiab rubriigist «Kontaktid». Lapsevanemate küsimustele vastavad vajadusel Tallinna haridusameti hariduskorralduse osakonna spetsialistid.

Tallinna haridusamet (Estonia pst 5a, 10143 Tallinn) on avatud E 8.15–18.00; T, K, N 8.15–17.00 ja R 8.15–16.00.

Raepress

Orhideepäevad Tallinna botaanikaaias 1.–10. märtsini

Kevadisest orhideenäitusest Tallinna botaanikaaias on saanud oodatud sündmus lillesõprade, eriti aga orhideehuviliste seas. Orhideed on olnud botaanikaaias uhkuseks juba aastakümneid.

Külatajatel on võimalik kahel näituse nädalavahetusel (1.–3. märtsil ja 8.–10. märtsil) põnevat orhideesid kaasa osta. Neid müüb botaanikaaias pikaajaline koostööpartner Flores Aed OÜ. Lisaks saab küsida nõuandeid orhideede kodus kasvatamise kohta kogunud spetsialistidelt.

Lisaks eksootilistele orhideedele saab orhideepäevade ajal palmimajas näha ka Eesti Orhideekaitse Klubi fotonäitus Eesti looduslikest orhideedest.

Näitus on avatud botaanikaaias kasvuhoonetes E-P kella 11.00–16.00. Sissepääs tavahinnaga.

Tallinna botaanikaaed

Kuidas päästa 100 kassi? Steriliseeri!

Anneli Matsi
Varjupaikade MTÜ projektijuht

Olete ilmselt kuulnud väljendit «märtikassid». Need kasside häälitused, mis kaasnevad nn kassipulmadega ja öösi majaakendest sisse kostuvad, annavad märku, et varsti algab varjupaikades kassipoegade hooaeg – nagu me ise seda nimetame.

Ükskõik kuidas arvutada, on ikkagi liiga palju kasse ja kassipoegi ning liiga vähe kodusid. Toetudes uuringutele kasside paljunemisest, saab kasside hulga välja arvutada. Arvestatud on sellega, et osa kasse steriliseeritakse/kastreeritakse, samuti on arvesse võetud kasside ja kassipoegade iga-aastast suremust.

Üks emane kass ja tema järglased saavad hulga peale kokku juba nelja aastaga 172 ellujäänud kassipoega, seitsme aasta kokkuvõttes on see arv 2905 ja kümne aastaga on kasside hulk kasvanud 49 000ni.

Ükski mõtleb inimene ei arva, et ühe kassi ja tema järglaste seitsme aasta jooksul ilmale toodud 2905 kassipoega on normaalne või aktsepteeritav.

Vastutustundlikud lemmikloomahoidjad peaksid oma loomad kastreerima või steriliseerima.

Tegurid

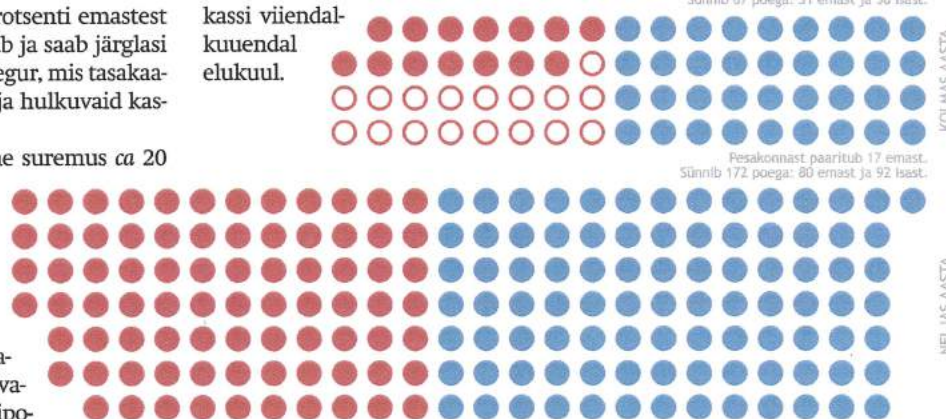
- Keskmisel suguküpsel emasel kassil võib olla 3 pesakonda aastas, kokku 12 kassipoega; keskmiselt 10,2 ellujäänud, kellest 4,7 kassipoega on emased.
- Keskmise sooline suhe pesakonnas: ligikaudu 46,5 protsenti on emased, ülejäänud isased.
- Keskmiselt 35 protsenti emastest kassidest pairitub ja saab järglasi (mitteteaduslik tegur, mis tasakaalustab koduseid ja hulkuvaid kasse).
- Keskmise aastane suremus ca 20 protsenti.

Arvesse ei ole võetud järgmist

- Ebaküpse kassi esimene pesakond koosneb tavaliselt kahest kassipoegast, mitte neljast.

- Emased kassid võivad hakata paljunema kuue kuu vanuselt ja nad võivad juba sama aasta jooksul saada pesakonna.
- Metsikute kasside suremus on ca 30 protsenti aastas.

Steriliseerimine ja kastreerimine aitab ära hoida kasside märgistamise vajadust, samuti aitab emastel kassidel vähendada mädaemaka ja rinnanäärmevähkade riski. Lõikuse võib ette võtta kassi viiendal-kuuendal elukuul.

Trend jätkub ja seitsme aasta jooksul sünnib 2905 kassipoega.

ALLIKAS: [HTTPS://CALCULATE-THIS.COM/420000-KITTENS-UNSPAYED-CAT-KITTEN-CALCULATOR](https://calculate-this.com/420000-KITTENS-UNSPAYED-CAT-KITTEN-CALCULATOR). GRAAFIKA: MANDARIIN OÜ

Reedel, 29. märtsil kell 18
Nurmenuku raamatukogus
(Ehitajate tee 109a/2)

kohtub lugejatega kirjanik

ANDRUS KIVIRÄHK

Nurmenuku raamatukogu

Lugufotomarksi telefonil 033 0180
või e-posti aadressil nurmenuku@psh.it.ee